

विश्वाच्या उत्क्रांतीचा सन्मान

तीन संशोधकांना भौतिकशास्त्रातील नोबेल पुरस्कार जाहीर



जेम्स पीबल्स



मायकेल मेयर



डिडियर क्वेलोज

अधिक विस्ताराने समजण्यास मदत झाली. रॉयल स्वीडिश अॅकेडमी ऑफ सायन्सचे सरचिटणीस

गोरान हॅन्सन यांनी

मंगळवारी (ता. ८) या पुरस्काराची घोषणा केली. नोबेल पुरस्कारामध्ये पीबल्स हे अमेरिकेतील प्रिन्स्टन विद्यापीठात प्राध्यापक असून, मेयर आणि क्वेलोज हे जीनिव्हा विद्यापीठात प्राध्यापक आहेत.

१९६० पासून ते पुढील दोन दशकांपर्यंत विश्वरचनेसंदर्भातील विविध मांडणींच्या आधारे पीबल्स यांनी आपली सैद्धांतिक मांडणी

केली. अल्बर्ट आइन्स्टाइन यांच्या विश्वउत्क्रांतीच्या सिद्धान्तापासून ते नुकत्याच समोर आलेल्या बिग बॅंग संकल्पनेवर आधारित पीबल्सने विश्वरचनेची नव्याने मांडणी केली. बिग बॅंगमधून उत्सर्जित झालेल्या किरणोत्सारातील ऊर्जा आणि निर्माण होणारे एकूण पदार्थ यांचा गणितीय आराखड्याच्या मदतीने सहसंबंध जोडण्याचा प्रयत्न करण्यात आला. त्यातून आपल्याला विश्वातील केवळ तारे, ग्रह, उपग्रह आदी माहिती असते. त्याशिवाय विश्वात 'डार्क मॅटर आणि डार्क एनर्जी'चेही अस्तित्व आहे.

स्टॉकहोम, ता. ८

(एएफपी) : वैश्विक संरचना नव्याने उलगडण्याबाबत

केलेल्या संशोधनासाठी कॅनडा-अमेरिकेचे शास्त्रज्ञ जेम्स पीबल्स,

स्वित्झर्लंडचे मायकेल मेयर आणि डिडियर क्वेलोज यांना २०१९ चा

भौतिकशास्त्रातील नोबेल पुरस्कार जाहीर झाला आहे. यंदाचा नोबेल

पुरस्कार जेम्स पीबल्स यांना निम्मा तर मेयर आणि क्वेलोज

यांना निम्मा विभागून देण्यात येणार आहे.

विश्वाच्या उत्क्रांतीसंदर्भातील बिग बॅंग संशोधनानंतर विश्वरचना

विस्ताराने उलगडणारी सैद्धांतिक मांडणी पीबल्स यांनी केली, तर मेयर

आणि क्वेलोज यांनी ऑक्टोबर १९९५ मध्ये सौरमालिकेबाहेरही ग्रह असतात,

याबाबत प्रथमच उलगडा केला होता. त्यामुळे एकूणच विश्वरचना